

PŘEDMLUVA	13
1 CHIRURGIE ŠTÍTNÉ ŽLÁZY (V. Třeška)	15
1.1 Eufunkční struma	15
1.2 Hypothyreóza	16
1.3 Hyperthyreóza	17
1.4 Thyroiditidy	17
1.5 Maligní nádory štítné žlázy	18
2 CHIRURGIE PŘÍŠTÍTNÝCH TĚLÍSEK (V. Třeška)	19
2.1 Hypoparathyreóza	19
2.2 Hyperparathyreóza	19
3 CHIRURGIE HRUDNÍ STĚNY (J. Vodička)	21
3.1 Vrozené vady skeletu hrudníku	21
3.1.1 Vrozený rozštěp sternu (fissura sterni congenita)	21
3.1.2 Vpáčený hrudník (pectus excavatum)	22
3.1.3 Ptačí hrudník (pectus carinatum)	23
3.2 Plicní kýla	24
3.3 Záněty hrudní stěny	24
3.4 Nádory hrudní stěny	25
4 CHIRURGIE PLEURY (J. Vodička)	28
4.1 Pneumothorax	28
4.2 Pleurální výpotek	35
4.3 Empyém hrudníku	37
4.4 Hemothorax	40
4.5 Chylothorax	42
4.6 Fibrothorax	43
4.7 Tuberkulóza pleury	44
4.8 Nádory pleury	45
5 CHIRURGIE PLIC (J. Vodička)	48
5.1 Vrozené vady	48
5.1.1 Kongenitální cystické léze	48
5.1.2 Sekvestrace plic	49
5.1.3 Cévní anomálie	49
5.1.4 Další vrozené vady	50
5.2 Zánětlivá onemocnění	51
5.2.1 Plicní absces	51

5.2.2	Bronchiektázie	52
5.2.3	Plíšňové a parazitární infekce	53
5.2.4	Granulomatózní záněty a intersticiální plicní procesy	54
5.2.5	Tuberkulóza plic a mykobakterií	54
5.3	Primární nezhoubné nádory plic	55
5.4	Primární zhoubné nádory plic	56
5.4.1	Karcinom plic	56
5.4.2	Karcinoid	61
5.5	Sekundární nádory plic	61
6	TRAUMATOLOGIE HRUDNÍKU (J. Vodička)	63
6.1	Poranění hrudní stěny	63
6.1.1	Poranění měkkých tkání hrudní stěny	63
6.1.2	Poranění skeletu hrudníku	66
6.2	Traumatický pneumothorax	71
6.3	Traumatický hemothorax a chylothorax	73
6.4	Poranění plic	73
6.4.1	Kontuze plice	73
6.4.2	Lacerace plice	75
6.5	Poranění trachey a bronchů	75
6.6	Poranění srdce	77
6.6.1	Tupá poranění srdce	77
6.6.2	Penetrující poranění srdce	80
6.7	Poranění velkých cév hrudníku	82
6.7.1	Tupé poranění hrudní aorty	82
6.7.2	Tupé poranění velkých cév hrudníku	85
6.7.3	Penetrující poranění hrudní aorty a velkých cév hrudníku	85
7	CHIRURGIE MEDIASTINA (J. Klečka, J. Vodička)	86
7.1	Nádory a cysty mediastina	86
7.1.1	Mediastinální strupy	90
7.1.2	Nádory a cysty příštitných tělísek	90
7.1.3	Nádory thymu	90
7.1.4	Neurogenní nádory	92
7.1.5	Nádory lymfatických uzlin	92
7.1.6	Primární mediastinální cysty (homoplastické dysembryomy)	93
7.1.7	Teratodermoidy	94
7.1.8	Nádory pojiva	95
7.1.9	Karcinom a sarkom mediastina	95
7.1.10	Nepravé nádory mediastina	95
7.2	Syndrom horní duté žíly	95
7.3	Záněty mediastina	96
7.3.1	Akutní zánět mediastina	96
7.3.2	Chronický zánět mediastina	98
8	CHIRURGIE PRSU (I. Zedníková, B. Sůvová)	99
8.1	Vrozené a vývojové vady prsu	99
8.2	Záněty prsu	99
8.2.1	Nespecifické mastitidy	99
8.2.2	Specifické mastitidy	101
8.3	Benigní léze prsu	101
8.3.1	Fibrózně-cystická mastopatie (benigní dysplazie, dysplastická nemoc, mastopathia fibrocystica)	101
8.3.2	Benigní nádory	101
8.4	Karcinom prsu u ženy	102
8.5	Onemocnění prsu u mužů	106

8.5.1	Gynekomastie	106
8.5.2	Karcinom prsu	107

9	CHIRURGIE BRÁNIC (V. Šimánek, J. Šebor)	108
9.1	Brániční kýly	108
9.1.1	Posterolaterální	108
9.1.2	Parasternální (retrosternální)	109
9.1.3	Kýly v jícnovém hiátu	109
9.2	Poranění bránice	111
10	CHIRURGIE BŘIŠNÍ STĚNY (J. Klečka, T. Kura)	113
10.1	Vrozené vady	113
10.1.1	Omfalokéla	113
10.1.2	Gastroschíza	113
10.2	Záněty břišní stěny	114
10.2.1	Obecná část	114
10.2.2	Speciální část	115
10.3	Nádory břišní stěny	117
10.3.1	Benigní	117
10.3.2	Maligní	118
10.4	Poranění břišní stěny	118
10.4.1	Izolované poranění břišní stěny	119
10.4.2	Poranění sdružená	120
11	CHIRURGIE KÝL (J. Klečka, J. Šafránek)	121
11.1	Obecná část	121
11.2	Speciální část	125
11.2.1	Kýly přední břišní stěny	125
11.2.2	Bederní kýly	129
11.2.3	Kýly v oblasti pánve	130
11.2.4	Vnitřní kýly	131
11.2.5	Brániční kýly	131
12	CHIRURGIE JÍČNU (J. Geiger, J. Šebor)	132
12.1	Vrozené a získané vady	132
12.1.1	Atrézie	132
12.1.2	Vrozené cysty a duplikatury	133
12.1.3	Prstence a membrány	133
12.1.4	Divertikly	134
12.2	Funkční poruchy jícnu	134
12.2.1	Achalázie	134
12.2.2	Difúzní spasmus jícnu	136
12.3	Refluxní choroba jícnu	136
12.4	Poranění jícnu	137
12.4.1	Poleptání	137
12.4.2	Cizí tělesa v jícnu	138
12.4.3	Iatrogenní a traumatická ruptura jícnu	138
12.4.4	Spontánní ruptura jícnu (Boerhaaveův syndrom)	138
12.5	Nezhoubné nádory jícnu	139
12.6	Zhoubné nádory jícnu	139
13	CHIRURGIE ŽALUDKU (J. Geiger)	141
13.1	Vrozené a vývojové vady	141
13.1.1	Volvulus	141
13.1.2	Divertikly	141

13.2	Poranění žaludku	142
13.2.1	Mechanická	142
13.2.2	Poleptání	142
13.2.3	Cizí tělesa v žaludku	142
13.2.4	Malloryho-Weissův syndrom	143
13.3	Záněty žaludku	143
13.3.1	Akutní gastritida	143
13.3.2	Erozivní gastritida	143
13.3.3	Flegmonózní gastritida	144
13.3.4	Chronická atrofická gastritida	144
13.3.5	Chronická antrumgastritida	144
13.3.6	Refluxní gastritida	144
13.3.7	Ménetrieova choroba (foveolární hyperplazie sliznice žaludku)	145
13.4	Vředová choroba gastroduodenální	145
13.4.1	Žaludeční vřed	146
13.4.2	Duodenální vřed	147
13.4.3	Komplikace vředové choroby	147
13.5	Nezhoubné nádory žaludku	149
13.6	Zhoubné nádory žaludku	150
13.6.1	Karcinom žaludku	150
13.7	Chirurgické výkony na žaludku a duodenu	151
13.7.1	Lokální výkony	151
13.7.2	Resekční výkony	153
13.7.3	Nejčastější komplikace po operacích na žaludku	154
14	CHIRURGIE DUODENA (J. Geiger)	155
14.1	Vrozené a vývojové vady	155
14.1.1	Megaduodenum	155
14.1.2	Pohyblivý dvanáctník	155
14.1.3	Cévní komprese duodena	155
14.2	Poranění duodena	156
14.3	Divertikly duodena	156
14.4	Nádory duodena	157
15	CHIRURGIE TENKÉHO STŘEVA (V. Veselý, J. Šebor)	158
15.1	Vrozené vady	158
15.1.1	Meckelův divertikl	158
15.1.2	Duplikatury tenkého střeva	159
15.2	Poranění tenkého střeva	159
15.3	Crohnova choroba	160
15.4	Nádory tenkého střeva	162
16	CHIRURGIE TLUSTÉHO STŘEVA (P. Novák, L. Holubec)	163
16.1	Vrozené vady	163
16.1.1	Hirschsprungova choroba	163
16.1.2	Idiopatické megakolon	164
16.1.3	Ostatní vrozené odchylky	164
16.2	Funkční poruchy	164
16.2.1	Pseudoobstrukce kolon	164
16.2.2	Zácpa	165
16.3	Poranění tlustého střeva	165
16.4	Divertikulární choroba	166
16.5	Kolitidy	169
16.5.1	Ulcerózní kolitida (proktokolitida)	169
16.5.2	Ischemická kolitida	170

16.5.3	Antibiotická kolitida	170
16.5.4	Tuberkulóza tlustého střeva	171
16.5.5	Parazitární kolitida	171
16.6	Crohnova choroba	172
16.7	Nezhoubné nádory	173
16.8	Zhoubné nádory	174
16.8.1	Kolorektální karcinom	174
16.8.2	Karcinoid	180
17	CHIRURGIE ANOREKTA (P. Novák, L. Holubec)	181
17.1	Vrozené vady	181
17.2	Hemoroidy	181
17.3	Záněty	183
17.3.1	Anitís	183
17.3.2	Cryptitis a papillitis	183
17.4	Anální fisura	183
17.5	Prolaps anu a rektu	185
17.6	Sinus pilonidalis	185
17.7	Perianální a periproktální abscesy	186
17.8	Anální, perianální a periproktální píštěle	187
17.9	Inkontinence stolice	188
17.10	Striktura a stenóza anu	189
17.11	Kondylomata	189
17.12	Nezhoubné nádory	190
17.13	Zhoubné nádory	190
17.13.1	Karcinom rektu a rektosigmoideálního přechodu	190
17.13.2	Karcinom anu a análního kanálu	192
17.14	Poranění anorekta	193
18	CHIRURGIE JATER (V. Třeška)	195
18.1	Benigní léze jater	195
18.1.1	Absces	195
18.1.2	Hemangiom	196
18.1.3	Cysta	196
18.1.4	Fokální nodulární hyperplazie	197
18.1.5	Adenom z parenchymatózních buněk	197
18.2	Primární maligní nádory jater	198
18.3	Sekundární nádory jater	200
18.4	Poranění jater	202
19	CHIRURGIE PORTÁLNÍ HYPERTENZE (T. Skalický)	204
20	CHIRURGIE ŽLUČNÍKU A ŽLUČOVÝCH CEST (T. Skalický)	207
20.1	Vrozené vady žlučníku a žlučových cest	207
20.2	Cholecystolitíáza	208
20.3	Cholelitolitíáza	209
20.4	Zánět žlučníku	211
20.4.1	Akutní	211
20.4.2	Chronický	212
20.5	Zánět žlučových cest	213
20.5.1	Akutní	213
20.5.2	Chronický	213
20.6	Nádory žlučníku	215
20.6.1	Benigní	215
20.6.2	Maligní	215

20.7	Nádory extrahepatálních žlučových cest	216
20.8	Benigní stenózy a striktury žlučových cest	217
20.9	Hemobilie	217
20.10	Poranění žlučníku a žlučových cest	217
21	CHIRURGIE PANKREATU (T. Kural, J. Klečka)	219
21.1	Vrozené vady	219
21.1.1	Anulární pankreas	219
21.1.2	Ektopický pankreas	219
21.1.3	Pancreas divisum	219
21.1.4	Vrozené cysty pankreatu	220
21.2	Poranění pankreatu	220
21.3	Akutní pankreatitida	221
21.4	Chronická pankreatitida	223
21.5	Cystické procesy pankreatu	226
21.6	Píštěle pankreatu	227
21.7	Nádory exokrinního pankreatu	228
21.7.1	Nezhoubné nádory pankreatu	228
21.7.2	Karcinom pankreatu	228
21.8	Nádory endokrinního pankreatu	229
21.8.1	Inzulinom	230
21.8.2	Gastrinom	231
21.8.3	Glukagonom	232
21.8.4	Vipom	233
21.8.5	Somatostatinom	233
21.8.6	Nádory secernující pankreatický polypeptid	234
21.8.7	Vzácné nádory z ostrůvkových buněk	234
22	CHIRURGIE SLEZINY (T. Kural)	235
22.1	Vrozené vady a anomálie polohy	235
22.2	Cysty sleziny	235
22.3	Infarkt sleziny	236
22.4	Absces sleziny	236
22.5	Nádory sleziny	236
22.6	Onemocnění slezinných cév	237
22.6.1	Aneurysma lienální arterie	237
22.6.2	Arteriovenózní píštěle	237
22.6.3	Stenóza v. lienalis	237
22.7	Poranění sleziny	237
22.8	Hematologická onemocnění	239
22.8.1	Hypersplenický syndrom	239
22.8.2	Hemolytické anémie	239
22.8.3	Trombocytopenie	239
22.8.4	Nemoci leukocytového systému	239
23	CHIRURGIE NADLEDVIN (V. Třeška)	240
23.1	Hyperfunkční nadledvinové syndromy	240
24	KRVÁCENÍ DO GASTROINTESTINÁLNÍHO TRAKTU (V. Veselý, J. Šebor)	242
24.1	Obecné poznámky	242
24.2	Příčiny krvácení a jejich léčba	244
24.2.1	Varixy jícnu a kardié	244
24.2.2	Malorryo-Weissův syndrom	245
24.2.3	Krvácení při jiných chorobách jícnu	245
24.2.4	Peptický vřed gastroduodena	245

24.2.5	Hemoragická gastropatie	246
24.2.6	Jiná onemocnění žaludku a duodena	246
24.2.7	Krvácení z tenkého střeva	247
24.2.8	Krvácení z tračníku a konečníku	247
25	NÁHLÉ PŘÍHODY BŘÍŠNÍ (V. Třeška)	249
25.1	Zánětlivé náhlé příhody břišní	249
25.1.1	Appendicitis acuta	249
25.1.2	Cholecystitis acuta	250
25.1.3	Perforace gastroduodenálního vředu	251
25.1.4	Pancreatitis acuta	251
25.1.5	Difúzní peritonitida	251
25.1.6	Cirkumskriptní peritonitida	252
25.2	Ileózní náhlé příhody břišní	252
25.2.1	Mechanický ileus	252
25.2.2	Neurogenní ileus	254
25.2.3	Cévní ileus	254
25.3	Krvácení do gastrointestinálního traktu	254
25.4	Úrazové náhlé příhody břišní	257
25.4.1	Penetrující	257
25.4.2	Nepenetrující	257
26	CHIRURGIE PERIFERNÍCH CÉV (V. Třeška)	259
26.1	Ischemická choroba dolních končetin	259
26.2	Diabetická noha	264
26.3	Onemocnění větví aortálního oblouku	267
26.4	Syndrom horní apertury hrudní	268
26.5	Aneurysma aorty	270
26.6	Aneurysma periferních tepen	272
26.7	Thrombangiitis obliterans	272
26.8	Takayasuova arteriitida	273
26.9	Raynaudův syndrom	274
26.10	Poranění cév	274
26.11	Compartment syndrom	276
26.12	Akutní tepenné uzávěry	277
26.12.1	Embolie periferních tepen	277
26.12.2	Trombóza periferních tepen	279
26.13	Varixy dolních končetin	281
26.14	Hluboká žilní trombóza	283
26.15	Hluboká žilní insuficience	285
26.16	Lymfedém	285
26.17	Lymfangiom	286
27	TANSPLANTOLOGIE (M. Čechura)	287
27.1	Obecné poznámky	287
27.2	Typy transplantací podle antigenní příbuznosti mezi dárcem a příjemcem	288
27.3	Potlačení imunitní odezvy organismu po transplantaci tkání a orgánů	288
27.4	Zdroje orgánů pro transplantace, druhy dárců	289
27.5	Výběr příjemců	291
27.6	Transplantace jednotlivých orgánů, tkání a buněk	292
27.6.1	Transplantace ledvin	292
27.6.2	Transplantace srdce	293
27.6.3	Transplantace plic	294
27.6.4	Transplantace jater	295
27.6.5	Transplantace pankreatu	296

27.6.6	Transplantace tenkého střeva	297
27.6.7	Multiviscerální transplantace	297
27.6.8	Tkáňové transplantace	298
27.6.9	Transplantace buněk (kostní dřeně, kmenových buněk, pupečnickové krve)	298
27.6.10	Transplantace celých částí těla (obličeje, horní a dolní končetiny)	298
27.7	Perspektivy transplantologie	299
28	CHIRURGIE DĚTSKÉHO VĚKU (V. Vacek)	300
28.1	Atrézie gastrointestinálního traktu	300
28.2	Malrotace střevní	301
28.2.1	Neprůchodnost duodena zevního původu	302
28.2.2	Kongenitální volvulus středního střeva	302
28.2.3	Laddův syndrom	302
28.2.4	Vnitřní kýly	302
28.3	Hirschsprungova choroba	303
28.4	Mekóniový ileus	304
28.5	Secernující pupek	304
28.5.1	Ductus omphaloentericus persistens	305
28.5.2	Perzistující urachus	305
28.6	Achalázie pyloru (vrozená hypertrofická pylorostenóza)	305
28.7	Nekrotizující enterokolitida	306
28.8	Invaginace střevní	307
28.9	Cizí tělesa v gastrointestinálním traktu	308
28.10	Poranění sleziny	308
28.11	Kýla v bílé čáře	309
28.12	Tříselná kýla	309
28.13	Hydrokéla	310
28.14	Ovarikokéla	312
28.15	Zvláštnosti apendicitidy v dětském věku	312
28.15.1	Batolecí apendicitida	312
28.15.2	Pelvicíká apendicitida	313
28.15.3	Subhepatální apendicitida	313
28.15.4	Mezocoliakální apendicitida	313
	SEZNAM ZKRATEK	314